

[Boeck-Hansen.]

turligvis intet Arbejde, ingen Værdier, og derfor maa man endelig ikke glemme, at man samtidig skal søge at skabe saa meget Arbejde som overhovedet muligt. Dette sker først og fremmest gennem det private Initiativ. Det har man gennem mange Aar ikke forstaaet, og derfor har Arbejdsløsheden ogsaa været voksende eller i hvert Fald holdt sig højt oppe gennem mange Aar. Derfor maa man ikke begynde at undertrykke det private Initiativ; jeg er tilbøjelig til at tro, man endnu ikke paa skønner det tilstrækkeligt.

En anden Vej er naturligvis den, at man søger at skabe saa mange nye offentlige Arbejder som vel muligt. Denne Vej er maaske ikke saa farbar, i hvert Fald giver den ikke tilnærmelsesvis de samme Muligheder, men ogsaa den maa efter min Mening prøves. Det, det kommer an paa, er, at der skabes Arbejde, Værdier, men under de givne Forudsætninger er det uhyre vanskeligt at skabe tilstrækkeligt deraf, og derfor maa man — det erkender jeg — dele paa det Arbejde, der paa nogen Maade kan skaffes. At dele paa Arbejdet er et Onde, man det er efter min Mening et nødvendigt Onde i Øjeblikket, og derfor vil jeg gerne tilsige min bedste Medvirken til at faa dette Lovforslag gennemført saa godt som vel muligt.

Paa den anden Side maa jeg have Lov til at sige, at naar man er kommet saa vidt, at man er nødt til at dele paa Arbejdet, maa man ogsaa tænke paa, at det Arbejde, der er, skal og maa udføres, selv om de, der skal udføre det, ikke synes at være helt tilfredse med den Arbejdsløn, der kan gives. Det er nu engang saadan i denne Verden, at en Arbejder er sin Løn værd, men Arbejdet maa ogsaa være Lønnen værd. Der kan være Arbejde, som ikke kan bære saa store Arbejdslønninger, men det maa udføres, naar det er værdiskabende. Jeg kan ikke se rettere, end at man, naar der ligger meget Arbejde og venter ude paa Landet, maa søge at faa dette Arbejde udført, naar der kan bydes en Løn, der i hvert Fald er tilstrækkelig til Livets Ophold. Samfundet, som ved, at der her ligger værdiskabende Arbejde, kan ikke ved at give Understøttelser holde tilbage paa Lysten til at udføre dette Arbejde.

Jeg tror ogsaa, der er noget galt ved Fordelingen af Arbejdet inden for Kvindernes Rækker. Der maa være noget forkert, for der mangler mange Steder kvindelig Arbejdskraft, medens der andre Steder er for megen. Til det huslige Arbejde er der

for faa Udøvere. Ogsaa dette Spørgsmaal maa vist tages op til Undersøgelse.

Selv om jeg paa ingen Maade underkender, at Mand og Kvinde staar paa lige Fod, kan jeg ogsaa tænke mig, at der maa foretages en Deling; hvad angaar Ægtefæller, som begge beklæder Stillinger, der er lønnet saaledes, at det giver hver især Forudsætning for at være Forsørger; saa maa de selv bestemme, hvem af dem der skal være Forsørger, og hvem af dem der skal passe Hus og Hjem.

Vender jeg mig til Enkelthederne i dette Lovforslag, vil jeg først sige, at jeg forstaar egentlig ikke, hvorfor man har undtaget Landbruget. Jeg forstaar meget godt, at man har undtaget selve Erhvervsudøverne, men hvad angaar de løntagende, forstaar jeg det ikke. Naar det er indrettet saaledes, at Afgiften er afhængig af, hvor stor Lønnen er, kan det vel i og for sig være ligegyldigt, hvor man tjener denne Løn, enten det er i By eller paa Land. Jeg forstaar ikke, at en Godsinspektør, en Godsforvalter, eller hvad de forskellige Funktionærer inden for det store Landbrug hedder, ikke skal betale med til denne Arbejdsfordelingsfond. Det synes jeg, de skulde. Ogsaa Fiskeriet skulde vel være med lige saa godt som Skibsfarten, der jo ikke er undtaget. Jeg ved heller ikke, om Skovbrug regnes med til Landbrug i saa Henseende. Der er mange fast ansatte, i hvert Fald inden for Statsskovvæsenet.

Jeg konstaterer med megen Glæde, at det i § 3 slaas fast, at man først og fremmest vil prøve paa at faa gennemført denne Arbejdsdeling ad Frivillighedens Vej. Det tror jeg ogsaa er det bedste. Jeg tror absolut, man skal prøve det, saa langt som det overhovedet er muligt, ligesom jeg ogsaa mener, at hvis en saadan Arbejdsdeling forøger Udgifterne, rejser tekniske Vanskeligheder, skal man være meget forsigtig med at gennemføre den, og den bør kun gennemføres, hvis Nævnet finder det rigtigt.

Med Hensyn til § 4 skal jeg sige, at det forekommer mig, at der er noget forkert ved dette Nævns Sammensætning. Jeg ved jo godt, at Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund repræsenterer langt den største Del af henholdsvis Arbejdsgivere og Arbejdere, men de repræsenterer jo dog ikke dem alle, og derfor mener jeg, at der, i hvert Fald hvor der skal tales om Funktionærspørgsmaal, ikke alene skal kunne tilkaldes Repræsentanter, men at der skal tilkaldes Repræsentanter for de Fag, hvis Tarv skal tages under Forhandling. Jeg mener altsaa, at der i § 4, 2det Stykke, hvor